

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/52/2012
Identifikačné číslo spisu:	8009201254
Dátum vydania rozhodnutia:	15.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8009201254.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej veci žalobcu A., bytom R., zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, so sídlom vo Vranove nad Topľou, M. R. Štefánika 171, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Vázovova 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného zo 16. októbra 2009 č. I/225/12979-115222/2009/990705-r a rozhodnutia č. I/225/12979-115230/2009/990705-r, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 03. apríla 2012, č. k. 2S/81/2009-83, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 2S/81/2009-83 z 03. apríla 2012 v napadnutej časti p o t v r d z u j e .

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutí žalovaného z 16. októbra 2009 č. I/225/12979-115222/ 2009/990705-r a rozhodnutia č. I/225/12979-115230/2009/990705-r, ktorými žalovaný potvrdil dodatočné platobné výmery Daňového úradu Vranov nad Topľou z 09. júna 2009 č. 744/230/18338/09/Pet a č. 744/230/18421/09/Pet, ktorými bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobia január 2001 v sume 16.615,94 eura a september 2001 v sume 99.607,61 eur.

Zo skutkových zistení krajskému súdu vyplynulo, že Daňový úrad Vranov nad Topľou vykonal u žalobcu opakovanú kontrolu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január a september 2001 z ktorej vyhotovil protokol č. 744/320/14826/2009/Sof z 15. mája 2009 a dodatok č. 744/320/16411/2009/Sof z 29. mája 2009. Počas daňovej kontroly daňové orgány zistili, že motorovú naftu žalobcovi nedodala obchodná spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o., so sídlom vo Svite, Hviezdoslavova 25. Konatelia obchodnej spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o., sa k preverovanému nákupu nafty ako aj ku kontrolovanému žalobcovi vyjadrili v tom zmysle, že uvedené predaje nafty sa neuskutočnili, s. A. totiž v roku 2001 neobchodovali. Pracovníčka spoločnosti p. Y. uviedla, že

preverované faktúry nevystavila. Správca dane pri preverovaní existencie predmetných faktúr a dokladov spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o., zistil, že uvedené doklady sa v spoločnosti nenachádzajú. Faktúry neboli vystavené v programe spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o., ich číslovanie je odlišné od číslovania vydaných faktúr. Správca dane v rámci opakovanej daňovej kontroly nepokračoval v spresňovaní záverov expertízneho skúmania z dôvodu, že zo znaleckého posudku, ktorý si dalo vypracovať Krajské riaditeľstvo PZ, Úrad justičnej a kriminálnej polície v Prešove znalcom z odboru grafológie vyplynul záver, že A. jednoznačne nie je a A. pravdepodobne nie je autorom skúmaného písomného textu, t. j. podpisov na sporných faktúrach od spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o. a písaného textu na súvisiacich pokladničných dokladoch. Správca dane nespochybnil uskutočnené obchody, spochybnil len faktúry, na základe ktorých si žalobca uplatnil odpočet dane z pridanej hodnoty za uvedené zdaňovacie obdobie, a že ich vystavila spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o..

Na základe uvedeného dospeli správne orgány oboch stupňov aj krajský súd k záveru, že žalobca v daňovom konaní neunesol dôkazné bremeno v zmysle § 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v systave územných finančných orgánov v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia žalovaného (ďalej len „zákon o správne daní“), a tým nespĺnil zákonnú povinnosť pre odpočítanie dane z pridanej hodnoty v zmysle ustanovenia § 20 ods. 2 zákona č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty účinného do 30. apríla 2004, t. j. v čase vydania napadnutých rozhodnutí žalovaného (ďalej len „zákon č. 289/1995 Z. z.“). Podľa názoru krajského súdu správca dane vykonal rozsiahle šetrenie a zabezpečil dostatok dôkazov, na základe ktorých dospel ku skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa krajský súd stotožnil. Preto krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia sú vecne správne a v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o rozhodnutia žalovaného č. I/225/12979-115223/2009/990705-r, č. I/225/12979-115226/2009/990705-r, č. I/225/12979-115221/2009/990705, I/225/12979-115228/2009/990705-r, a č. I/2005/12979-115231/2009/990705-r, všetky zo 16. októbra 2009 napadnutých taktiež žalobou z 23. decembra 2009, tieto boli preskúmané v konaní vedenom pod sp. zn. 3S/68/2009-52 zo 16. septembra 2010, a rozsudok o ich preskúmaní nadobudol právoplatnosť dňa 26. januára 2012, a preto krajský súd konanie o týchto rozhodnutiach zastavil z dôvodu prekážky právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata).

Pokiaľ ide o rozhodnutia žalovaného č. I/225/12979-115224/2009/990705-r, rozhodnutia č. I/225/12979-115227/2009/990705-r, rozhodnutia č. I/225/12979-115229/2009/990705-r a č. I/225/12979-115232/2009/990705-r, všetky zo 16. septembra 2010, tieto boli preskúmané v konaní pod sp. zn. 1S/81/2009 s rozsudok Krajského súdu v Prešove o nich v čase vydania napadnutého rozsudku ešte nenadobudol právoplatnosť, preto krajský súd konanie o týchto rozhodnutiach zastavil z dôvodu prekážky začatej veci (litispendencia).

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi pre jeho neúspech v konaní náhradu trov konania nepriznal a žalovanému z dôvodu, že tento zo zákona nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku a to do časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietne, alternatívne žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca v odvolaní poukazoval na to, že krajský súd nesprávne vyhodnotil skutkové zistenia a rozhodnutie súdu tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Poukazoval na to, že krajský súd zdôvodňuje zamietnutie žaloby okrem iného aj tým, že daňovou kontrolou bola spochybnená vierohodnosť a pravdivosť daňových dokladov od spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o. predovšetkým expertíznym posudkom a tým, že sa nepodarilo preukázať opak. Takýto záver žalobca nepovažuje za správny. Uviedol, že nakupoval naftu od osôb, ktoré sa preukázali ako zástupcovia firmy ŠAJGALOIL, s. r. o., mali pečiatku tejto spoločnosti ako aj výpis z obchodného registra tejto spoločnosti. Uviedol, že nemal dôvod pochybovať o ich hodnovernosti, naftu nakupoval a vystavené doklady riadne zaevidoval do účtovníctva. Nesúhlasil so závermi expertízy, ktoré nie sú podľa jeho názoru jednoznačné. Uviedol, vec bola prešetrovaná Úradom justičnej a kriminálnej polície vo Vranove nad Topľou a trestné stíhanie

bolo zastavené. Poukázal na článok z novín, ktorý poukazoval na trestnú činnosť skupín obchodujúcich s pohonnými látkami. Uviedol, že nemôže niešť zodpovednosť za trestnú činnosť niekoho iného a navrhol, aby sa odvolací orgán v rámci odvolania oboznámil s podstatou uvedeného trestného stíhania pretože, ako bol on podvedený, boli podvedení aj ďalší podnikatelia, pričom tomuto jeho návrhu nebolo vyhovené. Uviedol, že podľa jeho názoru boli splnené všetky podmienky dané ustanovením § 20 ods. 2 zákona č. 289/1995 Z. z. na odpočet DPH.

Žalobca ďalej nesúhlasil s závermi žalovaného a krajského súdu, podľa ktorých nebolo zistené vystavenie faktúr v programe spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o.. Opakovaná daňová kontrola bola vykonaná na základe rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Sž-o-KS 87/2006 z 17. októbra 2007, ktorým bolo správcovi dane uložené umožniť žalobcovi, aby si žalobca mohol uplatniť svoje práva a povinnosti, ktoré mu ako daňovému subjektu podľa zákona o správe daní a poplatkov prislúchajú. Podľa jeho názoru správca dane nemal otvárať opakovanú daňovú kontrolu, ktorej účel upravuje ustanovenie § 15 zákona o správe daní. Z uvedeného ustanovenia však nevyplýva povinnosť daňového orgánu otvoriť opakovanú daňovú kontrolu, a teda opakovaná daňová kontrola nemala byť vôbec vykonaná. Taktiež namietal aplikáciu ustanovenia § 45 ods. 2 zákona o správe daní a uviedol, že správca dane mal pokračovať v pôvodnej daňovej kontrole a opakovanú daňovú kontrolu nemal vykonávať na odstránenie procesných väd daňového konania, aby mu bol poskytnutý priestor na vyjadrenie sa k vykonanému dokazovaniu, pričom tento úkon nie je úkonom smerujúcim k vyrubeniu dane alebo rozdielu dane. Nestotožnil sa ani so záverom krajského súdu, že správca dane sa dôsledne riadil a rešpektoval pokyn Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a pri opakovanej daňovej kontrole ho oboznámil s výsledkami vykonaného dokazovania, vrátane zápisnice o miestnom zisťovaní zo dňa 13. decembra 2001, výsledkami expertízneho skúmania podpisov o čom svedčí zápisnica o ústnom pojednávaní zo dňa 29. mája 2009 a protokol o opakovanej daňovej kontrole zo dňa 15. mája 2009.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení z 02. júla 2012 na odvolanie žalobcu uviedol, že dôvody uvedené v odvolaní považuje v celom rozsahu za neopodstatnené. Uviedol, že sú takmer identické s dôvodmi uvedenými v žalobe, a preto sa pridržiaval svojich doterajších písomných vyjadrení a podaní. Poukázal na to, že krajský súd nezistil zo strany žalovaného alebo správcu dane také procesné pochybenia, ktoré by mohli viesť k vydaniu rozhodnutí na základe neobjektívne zisteného skutkového stavu, a že daňovému subjektu bolo umožnené uplatniť si všetky svoje práva v daňovom konaní, pričom celé konanie prebehlo v rámci zákonnej lehoty na vyrubenie dane. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že v rámci svojej právomoci zrušil žalobou napadnuté rozhodnutia a správcovi dane dal podnet na vykonanie opakovanej daňovej kontroly, nakoľko riadna daňová kontrola už bola v tomto prípade vykonaná. Podľa jeho názoru opakovaná daňová kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom a v zákonných lehotách bol aj rozdiel dane vyrubený. Poukázal na to, že prostredníctvom zákonného inštitútu opakovanej daňovej kontroly správca dane zabezpečil daňovému subjektu v tomto konaní uplatnenie všetkých práv a povinností, skutkový stav považuje za objektívne zistený a postupoval v zmysle právneho názoru vyjadreného v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Sž-o-KS 87/2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia verejného rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Predmetom konania v danej veci bolo postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP preskúmať zákonnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného, ktorými potvrdil dodatočné platobné výmery daňového úradu Vranov nad Topľou z 09. júna 2009 č. 744/230/18338/09/Pet, a č. 744/230/18421/09/Pet, ktorými bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobia január 2001 v sume 16.615,94 eura a september 2001 v sume 99.607,61 eur.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Jednou zo základných zásad daňového konania je v zmysle zákona o správe daní zásada zákonnosti, ktorá ustanovuje povinnosť pre správcu dane v daňovom konaní postupovať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi (§ 2 ods. 1 zákona o správe daní). V zmysle zásady súčinnosti (§ 2 ods. 2 zákona o správe daní/ správca dane postupuje v daňovom konaní v úzkej súčinnosti s daňovými subjektmi. Pre daňovú kontrolu a daňové konanie je jednou z najvýznamnejších zásad tzv. zásada voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 3 zákona o správe daní) podľa ktorej správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo. Zásada rovnosti (§ 2 ods. 7 zákona o správe daní), podľa ktorej všetky daňové subjekty majú v daňovom konaní rovnaké práva a povinnosti, vo svojej podstate vychádza z ústavnej zásady rovnosti účastníkov (čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

Účelom daňového konania je zistenie, či si daňové subjekty splnili v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi predpismi svoje povinnosti voči štátnemu rozpočtu. Zákon o správe daní a poplatkov preto zakotvuje oprávnenia daňových orgánov, aby mohli zisťovať, či daňové subjekty si splnili svoje povinnosti stanovené príslušnými hmotnoprávnymi predpismi. Keďže ide o fiškálne záujmy štátu, zákon o správe daní a poplatkov obsahuje osobitnú úpravu zisťovania preverovania základu dane alebo iných skutočností rozhodujúcich pre správne určenie dane alebo vznik daňovej povinnosti daňového subjektu.

Podľa § 29 ods. 1 zákona o správe daní dokazovanie vykonáva správca dane, ktorý vedie daňové konanie.

Podľa § 29 ods. 2 zákona o správe daní, správca dane dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

Podľa § 29 ods. 4 zákona o správe daní, ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti, a ktoré nie sú získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov (priznania, hlásenia, odpovede na výzvy správcu dane a pod.), o svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, protokoly o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

Podľa § 29 ods. 8 zákona o správe daní, daňový subjekt preukazuje skutočnosti, ktoré majú vplyv na správne určenie dane a skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní, alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcou dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

Podľa § 20 ods. 1 veta prvá zákona č. 289/1995 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase (za zdaňovacie obdobie roku 2001) platiteľ má nárok na odpočet dane pri prijatých zdaniteľných plneniach, ak sú prijaté na účely uskutočňovania svojich zdaniteľných plnení a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 2 zákona č. 289/1995 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase (za zdaňovacie obdobie roku 2001) platiteľ má nárok na odpočet dane, ak:

- a) sa zdaniteľné plnenie uskutočnilo (§ 13),
- b) daň na vstupe záúčtoval,
- c) daň zaplatil platiteľovi, ktorý uskutočnil zdaniteľné plnenie,
- d) má daňový doklad alebo zjednodušený daňový doklad, ktoré vyhotovil platiteľ, a doklad o zaplatení dane, pričom dokladom o zaplatení dane v prípade, že daň na vstupe je 200.000 Sk a viac, je len doklad o bezhotovostnej platbe uskutočnenej prostredníctvom banky alebo doklad o platbe na pošte poštovou poukážkou.

Podľa § 15 ods. 2 písm. a/ zákona č. 289/1995 Z. z. znení účinnom v rozhodnom čase (za zdaňovacie obdobie roku 2001) daňový doklad musí obsahovať obchodné meno, sídlo alebo trvalý pobyt, miesto podnikania, daňové identifikačné číslo platiteľa, ktorý uskutočňuje zdaniteľné plnenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky mal z obsahu pripojeného administratívneho ako aj súdneho spisu za preukázané, že žalobca v konaní ako dôkazy na podporu svojich tvrdení predložil faktúry, ktoré mal vystaviť jeho dodávateľ spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o., a to všetky dodávky motorovej nafty, pričom správca dane v daňovom konaní zistil, že sporné faktúry na dodávku motorovej nafty spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o. nemala v svojom účtovníctve vôbec zaevidované, a že so žalobcom nikdy neobchodovala. Žalobca však správcovi dane žiadne iné listinné dôkazy nepredložil, resp. neoznačil iné dôkazy na podporu svojich tvrdení, že predmetné dodávky motorovej nafty boli uskutočnené skutočne obchodnou spoločnosťou ŠAJGALOIL, s. r. o.. Obchodná spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o. neevidovala vo svojom účtovníctve žiadne doklady, ktorými by bolo možné preukázať uskutočnenie zdaniteľných plnení v prospech žalobcu.

Z obsahu spisového materiálu mal ďalej najvyšší súd za preukázané, že správcovi dane sa uskutočnenie predmetných zdaniteľných plnení nepodarilo preukázať ani s pomocou výsluchu bývalého konateľa spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o. A., ktorý uviedol, že spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o. obchodovala najmä bezhotovostným prevodom a len vo výnimočných prípadoch sa platilo hotovosťou. Tento svedok tiež uviedol, že sám uvedené faktúry nevystavoval. Zamestnankyňa spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o. pani U. uviedla, že spoločnosť v čase vystavenia predmetných faktúr sídlila vo Svite na Hviezdoslavova ul. č. 65 a nie Hviezdoslavovej ul. č. 25, a že pečiatku uvedenú na dokladoch nikdy spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o. nepoužívala a nemohla teda uvedené doklady vystavovať, lebo by boli neplatné.

Podľa názoru najvyššieho súdu zhodne s názorom krajského súdu, skutočnosťou rozhodujúcou v tomto prípade je, že žalobca v daňovom konaní nepreukázal, že motorovú naftu skutočne nadobudol od spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o., nakoľko uvedená spoločnosť obchodovanie so žalobcom poprela, uviedla, že predmetné - sporné faktúry a pokladničné doklady nevystavila, a preto ich ani neevidovala v svojom účtovníctve.

Reálne uskutočnenie zdaniteľného plnenia od platiteľa dane uvedeného v daňovom doklade je základnou podmienkou pre uplatnenie si odpočtu dane z pridanej hodnoty. V prípade, ak zdaniteľné plnenie nie je reálne uskutočnené platiteľom uvedeným na faktúre, potom len samotná formálna existencia faktúry a pokladničného dokladu ako preukazovania zaplatenia týchto súm, nie sú predpokladom pre prípadné uplatnenie si odpočítania dane v zmysle zákona o DPH. Žalobca teda neuniesol dôkazné bremeno o tom, že spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o. s ním reálne obchodovala. Správca dane pritom nespochybnil, že mu bol tovar dodaný a za tovar žalobca aj riadne zaplatil, avšak neuniesol dôkazné bremeno v tom, že mu tovar dodala spoločnosť ŠAJGALOIL, s. r. o.. Toto podnikateľské riziko ide na ťarchu žalobcu, nakoľko nebol pri uzatváraní sporných obchodov primerane predvídavý a neoveril si totožnosť osôb, ktoré od neho preberali hotovosť za tovar dodaný na základe predmetných sporných faktúr.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, ktorá sa týkala vykonania samotnej opakovanej daňovej kontroly, najvyšší súd nezistil, že by bol porušený zákon a v tomto smere sa v celom rozsahu pridrižiava záverov krajského súdu. Správca dane bol oprávnený vykonať opakovanú daňovú kontrolu, nakoľko predchádzajúca daňová kontrola bola skončená prerokovaním protokolov o kontrole dňa 30. júna 2004, a teda opakovaná daňová kontrola bola vykonaná v súlade s ust. § 45 ods. 2 zákona o správe daní. Úkon smerujúci k vyrubeniu dane bol urobený prerokovaním protokolov o opakovanej daňovej kontrole, keď päťročná lehota podľa § 45 ods. 2 zákona o správe daní začala plynúť od 01. januára 2005 a uplynula by dňom 31. decembra 2009. Z uvedeného vyplýva, že správca dane mohol dovyrubiť žalobcovi daň do konca roku 2009, čo aj napadnutými platobnými výměrmi vykonal.

Najvyšší súd sa preto stotožnil s názorom krajského súdu, že žalobca v konaní nepreukázal, že vecné plnenia fakturované faktúrami, ktoré v kontrolovanom období mala vystaviť spoločnosť ŠAJGALOIL, s.

r. o., boli žalobcovi skutočne aj touto spoločnosťou dodané. To že si žalobca neoveril totožnosť osôb, ktoré vystupovali v mene spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o. ako domnelého dodávateľa motorovej nafty a preukázali sa platným výpisom z obchodného registra a pečiatkou spoločnosti, ale nepreukázali sa napríklad písomným poverením, že ako zamestnanci spoločnosti ŠAJGALOIL, s. r. o. sú oprávnení konať v mene tejto spoločnosti alebo boli na to splnomocnení spoločnosťou, nezakladá žalobcovi právo na uplatnenie si prípadného odpočtu zaplatenej dane z pridanej hodnoty. V prípade, ak mu tovar dodali iné osoby, bolo jeho povinnosťou preukázať správcovi dane, že ide o platiteľa dane. Žalobca tak v daňovom konaní neunesol dôkazné bremeno v zmysle § 29 ods. 8 zákona o správe daní.

Zákon č. 289/1995 Z. z. (účinný v čase rozhodnom pre preskúmané rozhodnutia) v ustanovení § 20 ods. 1 viaže nárok platiteľa na odpočet dane pri prijatých plneniach, ak boli prijaté na účely uskutočnenia zdaniteľných plnení. Tento nárok ďalej časovo a vecne podmieňuje splnením všetkých podmienok zakotvených v odseku 2.

Vznik nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty podľa ustanovenia § 20 zákona č. 289/1995 Z. z. (v znení účinnom v čase rozhodnom pre preskúmané rozhodnutia) spočíva v tom, že platiteľ má nárok na odpočet dane iba pri tých zdaniteľných plneniach, ktoré sú určené na uskutočňovanie zdaniteľných plnení platiteľa. Daňový doklad deklaruje, že došlo k zdaniteľnému plneniu medzi dvoma platiteľmi dane z pridanej hodnoty, pričom jednému vzniká daňová povinnosť a druhému nárok na odpočet dane. Daňový doklad odzrkadľuje všetky skutočnosti súvisiace s týmto zdaniteľným plnením, a preto ho nemožno iba stotožňovať s faktúrou. Daňový doklad spôsobilý k odpočtu musí obsahovať predpísané náležitosti a musí ho vydať platiteľ, a to konkrétna fyzická alebo právnická osoba, ktorá spĺňa atribúty platiteľa dane z pridanej hodnoty.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a zásad a z obsahu administratívneho i súdneho spisu možno sa stotožniť s právnym názorom daňových orgánov i krajského súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaného aj v odôvodnení napadnutého rozsudku, že zo strany žalobcu nedošlo k preukázaniu splnenia podmienky odpočtu dane podľa ustanovenia § 20 ods. 1 ani § 20 ods. 2 zákona č. 289/1995 Z. z. (účinného v čase rozhodnom pre preskúmané rozhodnutia).

Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta nedostatočne zistený skutkový stav krajským súdom, najvyšší súd k tejto námietke dáva do pozornosti žalobcu, že v konaniach o žalobách (§ 247 a nasl. OSP) súd zásadne skúma predovšetkým dôvodnosť žaloby, pričom pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 veta prvá OSP). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 veta druhá OSP). Za nevyhnutné dôkazy treba považovať tie, ktorých vykonanie slúži účelu správneho súdnictva, ktorý je stanovený v § 244 OSP. Je tomu tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý (s výnimkou vecí v tzv. plnej jurisdikcii - § 250i ods. 2 OSP) posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

Najvyšší súd preskúmal zákonnosť rozhodnutia a postupu správnych orgánov v danej veci aj v zmysle ustanovenia § 250j ods. 3 OSP, konkrétne či daňové konanie netrpí takými vadami, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia v zmysle § 250i ods. 3 OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní žalovaného správneho orgánu takú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia (§ 250j ods. 3 OSP), nezistil, v dôsledku čoho nemožno konštatovať, že napadnuté rozhodnutia správneho orgánu alebo jeho postup nie je v súlade so zákonom. Nepochybil preto krajský súd, ak žalobu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu

uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), nakoľko pri nedostatku žalobných dôvodov pre zrušenie napadnutého rozhodnutia nezistil ani okolnosti, ku ktorým by musel prihliadať z úradnej povinnosti.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.